

*Obavijest***10th International Conference of the Albanian Atlantic Association: Challenges to Western Balkans on its way to Euro-Atlantic integration**

Cultural Centre of Albanian Armed Forces, Tirana, 15.-16. travnja 2005.

U Tirani je sredinom travnja 2005. održana konferencija posvećena izazovima zapadnom Balkanu na njegovom putu ka euroatlantskim integracijama. To je istodobno bila jubilarna, deseta, međunarodna konferencija Atlantskog vijeća Albanije. Konferenciju je organizirao predsjednik Atlantskog vijeća Albanije dr. Arian Starova, a otvorio predsjednik Republike Albanije dr. Alfred Moisiu koji je ujedno i počasni predsjednik Atlantskog vijeća Albanije.

Konferencija je bila podijeljena u pet dijelova.

Prvi je dio bio posvećen napretku reformi potrebnih za put u NATO u zemljama Jadranske povelje (Albanija, Hrvatska, Makedonija). Međutim, kao glavna tema se nametnula potreba za slobodnim i korektnim izborima pred kojima se Albanija nalazi. Uvodno je izlaganje imala veleposlanica SAD-a u Albaniji Maricie Ries. Ona je istaknula da je NATO organizacija koja za cilj ima ujedinjavanje Europe koja je slobodna i u miru. Ključni elementi koji se promatraju u procesu približavanja NATO-u su slobodni i korektni izbori, vladanje zakona, tržišna ekonomija i kontinuirani naponi u borbi protiv korupcije. Vrlo je jasno istaknula probleme koje ima Albanija u ovom trenutku i koji mogu ozbiljno ugroziti uspjeh izbora. Najzapaženiji diskutant je bio ministar obrane Albanije, Pandeli Majko, koji je govorio o reformama u albanskoj vojsci i izrazio snažnu potporu demokratskim promjenama u Albaniji. Objasnio je i razloge za aktivno angažiranje pripadnika albanskih oružanih snaga u Iraku.

Drugi je dio konferencije bio posvećen reformama u regiji koje za cilj imaju snaženje državnih demokratskih institucija te borbi protiv korupcije, trgovine drogama i ljudima te organiziranog kriminala povezanog s političkim strukturama. Glavno je izlaganje imao veleposlanik EU u Albaniji, Lutz Saltzman (iz Njemačke). On se također osvrnuo na probleme vezane uz dolazeće izbore u Albaniji, čiji uspjeh može ugroziti pobjeda političkih struktura vezanih uz organizirani kriminal. Vrlo je zapaženo bilo izlaganje Bujara Ramaja, direktora Albanskog studijskog centra za borbu protiv organiziranog kriminala i mafije. On je istaknuo da je kriminal najveći neprijatelj reformi, osobito organizirani kriminal povezan s političkim strukturama. Istaknuo je da je albanska ekonomija još uvijek ekonomija bazirana na trgovini, bez značajnije proizvodnje, gdje je izvoz ljudi još uvijek važan element ekonomije.

Treći dio konferencije bio je posvećen sigurnosti u regiji. Vrlo zapaženo uvodno predavanje imao je Janusz Bagajski, direktor CSIS iz Washingtona.

On je vrlo otvoreno i transparentno govorio o viđenju Sjedinjenih Država na probleme regije. Najavio je da se u bliskoj budućnosti očekuje početak procesa osamostaljenja Kosova, prekid državnih veza Srbije i Crne Gore te jačanje centralne države u Bosni i Hercegovini u cilju prevladavanja problema veza-nih za entitete.

Nakon izlaganja predstavnika Atlantskog vijeća RH prof. dr. Borisa Vučelića o hrvatskom poimanju terorističkih opasnosti i nastojanjima da se one spriječe i smanje u regiji Zapadnog Balkana, uslijedila je zanimljiva raprava u kojoj su najaktivnije sudjelovali dr. Nicholas White (direktor europskog programa, *International Crisis Group*), James Pettiffer (*Royal Defense Institute*) i profesor Enver Hasani, savjetnik premijera Kosova. Izneseno je niz analiza o stanju u regiji, gdje je izražen izvjesni skepticizam glede ekonomske sposobnosti Kosova uz jedinstven stav da u slučaju osamostaljenja Kosova ne dolazi u obzir ujedinjenje s Republikom Albanijom.

Drugog dana konferencije održane su dvije sjednice posvećene borbi protiv međunarodnog terorizma i podizanju svijesti i znanja građana o euroatlantskim integracijama. Prva sjednica bila je koncentrirana na probleme Albanije, a druga je pokazala da se u regiji mora još jako mnogo raditi na objašnjavanju uloge i načela na kojima se baziraju NATO i EU.

Konferencija je obilježila jubilarnu desetu godišnjicu Atlantskog vijeća Albanije, na čemu im čestitamo. No, promatrajući rad konferencije, mogao se steći utisak da je konferencija bila previše usredotočena na probleme Albanije, tako da je premalo pozornosti posvećeno problemima drugih zemalja u regiji.

Boris Vučelić